Cyngor Cefn Gwlad Cymru
Countryside Council for Wales

CADEIRYDD/CHAIRMAN: JOHN LLOYD JONES OBE • PRIF WEITHREDWR/CHIEF EXECUTIVE: ROGER THOMAS

Anfonwch eich ateb at/Please reply to: Roger Thomas, Prif Weithredwr/Chief Executive
Cyfeiriad Isod/Address Below
Llinell Union/Direct Dial: (01248) 385568; Ffacs/Fax: (01248) 385506
Ebost/Email: n.sanpher@ccw.gov.uk

Pwyllgor ar y GCD Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff
Swyddfa Deddfwriaeth
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CAERDYDD
CF99 1NA

21 Medi 2007

Annwyl Syr/Madam

YMGYNGHORIAD: GORCHYMYN CYMHWYSEDD DEDDFWRIAETHOL ARFAETHEDIG YN YMWNEUD Â DIOGELU'R AMGYLCHEDD A RHEOLI GWASTRAFF

Ar ran Cyngor Cefn Gwlad Cymru carwn fynegi ein diolch am y cyfle i gymryd rhan yn y broses ymgynghori ar fersiwn drafft y GCD uchod. Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn credu bod ein amgylchedd naturiol yn sylfaenol i'n dysg, ein diwylliant, ein gwaith a'n hamdden, ei fod yn ganolog i ansawdd ein bywydau ac yn hanfodol i'n holl fodolaeth.

Felly rydym yn croesawu'r GCD drafft hwn yn gynnes iawn, gan ei fod yn ymdrech i ymestyn pwerau'r Cynulliad o fewn maes diogelu'r amgylchedd ac oherwydd mai hwn yw'r ail GCD o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (y Ddeddf), mae'n cadarnhau yn ddiamau pa mor bwysig i Gymru yw ein hamgylchedd naturiol.

Mae ein hymateb yn edrych ar agweddau ar y GCD drafft sydd yn uniongyrchol berthnasol i'n cylch gorchwyl, gan ganolbwyntio felly ar Bwynt 6.2 *Diogelu'r Amgylchedd, yn cynnwys llygredd, aflonyddwch a sylweddau peryglus.* Er nad ydym yn cyflwyno sylwadau manwl ar Bwynt 6.1, rydym er hynny yn llwyr gefnogi ymgyrch y Cynulliad i ennill cymhwysedd deddfwriaethol ychwanegol o safbwynt ailgylchu a rheoli gwastraff yn gynaladwy. Rydym wedi cyfyngu ein sylwadau i sgôp y GCD drafft ac yn edrych ymlaen at weithio gyda'r Cynulliad i ddatblygu Mesurau manwl yn ystod y broses ddilynol o fynd â'r ddeddfwriaeth drwodd i'r eithaf.

Gobeithio y bydd y sylwadau hyn yn ddefnyddiol; byddwn yn falch o gyfrannu ymhellach os bydd galw am hynny.

Yr eiddoch yn gywir

Roger Thomas
Prif Weithredwr

Amg

Noddir gan Llywodraeth Cynulliad Cymru
Sponsored by Welsh Assembly Government

CYNGOR CEFN GWLAD CYMRU
COUNTRYSIDE COUNCIL FOR WALES

SYLWADAU AR YR YMGYNGHORIAD: Y GORCHYMYN CYMHWYSEDD DEDDFWRIAETHOL ARFAETHEDIG AR DDIOGELU'R AMGYLCHEDD A RHEOLI GWASTRAFF

Cwestiynau'r Ymgynghoriad

1. A fyddai telerau'r Gorchymyn arfaethedig yn caniatáu ar gyfer gweithredu agenda'r polisi ar reoli gwastraff a diogelu'r amgylchedd trwy gyfrwng Mesurau? Os na fyddai, ym mha fodd y byddai'n ofynnol ail ddrafftio'r Gorchymyn arfaethedig a pham?

2. Mae'r Gorchymyn arfaethedig yn cynnwys Tabl yn nodi rhai eithriadau o sgôp Materion 6.1 a 6.2 – gweler cynnwys rhifau 1, 2, 12, 13, 14, 15, 16 a 18. A yw'r eithriadau hyn yn gymwys? Os nad ydynt, ym mha fodd y dylid eu hail ddrafftio a pham?

3. A yw telerau'r Gorchymyn arfaethedig wedi eu drafftio yn addas, yn rhy gyfyng ynte yn rhy eang? Os byddai hynny'n angenrheidiol, ym mha fodd y dylid ail ddrafftio'r Gorchymyn arfaethedig a pham?

Sgôp y Gorchymyn (Cwestiynau 1 a 2)

Nid yw'r Gorchymyn drafft ei hun na'r Memorandwm Eglurhaol yn cynnwys diffiniad o'r term 'diogelu'r amgylchedd'. Mae'r Memorandwm Eglurhaol yn cyfeirio at nifer o Ddeddfau llywodraethol sy'n berthnasol, yn cynnwys Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990, sydd, yn ychwanegol at faterion fel llygredd, rheoli gwastraff a sbwriel, yn cynnwys Cadwraeth Natur a Materion Cefn Gwlad (Rhan 7) gan awgrymu dehongliad eang o sgôp 'diogelu'r amgylchedd'.

Mae'r materion a amlinellir yn y tabl eithriadau o fewn y Gorchymyn arfaethedig yn dangos ymhellach beth yw sgôp Mater 6.2 o safbwynt 'diogelu'r amgylchedd'. Hefyd mae defnyddio'r gair 'cynnwys' ym Mater 6.2 yn dangos bod 'llygredd, aflonyddwch a sylweddu peryglus' wedi eu cynnwys fel enghreifftiau yn unig o faterion y gellid eu trafod o fewn ystyr ehangach 'diogelu'r amgylchedd'. Felly, mewn termau cyfreithiol, gellid dehongli 'diogelu'r amgylchedd', fel y cyfeirir ato o fewn y Gorchymyn drafft, i olygu ystod ehangach o feysydd polisi na'r rhai y cyfeirir atynt yn y Memorandwm Eglurhaol (paragraffau 13, 14 a 15)

Mae rhai darpariaethau eraill wedi eu hamlinellu yn Atodlen 5, Maes 6 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Amgylchedd) (Annecs 2) a fyddai'n ymddangos fe pe byddent wedi eu cynnwys o dan 'diogelu'r amgylchedd', er enghraifft 'Diogelu cynefinoedd naturiol'. Er bod cyfeiriad at fioamrywiaeth, cadwraeth natur a safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a materion eraill yn unigol yn Atodlen 5, Maes 6 (Amgylchedd), ond heb eu nodi'n benodol yn y Gorchymyn drafft, rydym ni yn casglu nad yw hyn yn rhwystr i'w hystyried o fewn sgôp 'diogelu'r amgylchedd'

Wrth ddehongli'r Gorchymyn drafft , felly, rydym ni ar ddeall bod 'diogelu'r amgylchedd' (fel y cyfeirir ato ym Mater 6.2) yn eang ei sgôp. Ar sail y rhagosodiad hwn, byddai'r Gorchymyn drafft yn caniatáu i'r Cynulliad ddatblygu Mesurau ar feysydd polisi sydd yn ehangach na'r rhai a nodir yn y Memorandwm Eglurhaol (paragraffau 13, 14, a 15).

Crynodeb o'r casgliadau ar Gwestiynau 1 a 3

- Mae'n ofynnol ystyried dehongliad (sgôp) 'diogelu'r amgylchedd' o fewn y Gorchymyn drafft, gan roi sylw arbennig i'r materion a nodir yn Atodlen 5, Maes 6 yn Neddf 2006. Mae ein dadansoddiad yn awgrymu y gellid ei ddehongli fel yn cyfeirio at ystod ehangach o feysydd polisi na'r rhai y cyfeirir atynt yn y Memorandwm Eglurhaol (paragraffau 13, 14, a 15: Sgôp). Byddai Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn cefnogi diffiniad eang ac eglur o 'diogelu'r amgylchedd', sydd yn cynnwys yr holl faterion ym Maes 6 (Amgylchedd), ac yn cynnwys – o blith diddordebau Cyngor Cefn Gwlad Cymru - ein treftadaeth naturiol (bywyd gwyllt a thirweddau). Yn y cyd-destun hwn, rydym yn cymryd bod 'diogelu'r amgylchedd' yn golygu 'adfer, cynnal a gwella'r amgylchedd'. Byddai datganoli cymhwysedd yn y meysydd polisi hyn yn hyrwyddo gweithrediad llwyddiannus yr agenda polisi ehangach fel y nodir yn Strategaeth Amgylchedd Cymru. Byddai hefyd yn galluogi'r Cynulliad i gryfhau deddfwriaeth sy'n berthnasol i Gadwraeth Natur, Bywyd Gwyllt a Bioamrywiaeth, byddai hyn yn cydnaws â'r agwedd a geir yn yr Alban (Deddf Cadwraeth Natur (Yr Alban) 2004).

- Os yw'r cynnig am ddatblygu Mesurau i wella ansawdd yr amgylchedd yn lleol, dylid rhoi ystyriaeth i ddiwygio Mater 6.2 er mwyn darparu ar gyfer 'gwella' neu 'ychwanegu at' yr amgylchedd yn hytrach na'i 'ddiogelu' yn unig. Wrth drafod y diwygiad arfaethedig hwn dylid nodi nad yw cynigion ar gyfer diwygiadau i Ddeddf 2006, Atodlen 5 ar ffurf Materion, wedi eu cyfyngu i faterion a nodir ym Maes 6: Amgylchedd.

- Mae'n ofynnol rhoi ystyriaeth i ddehongli (sgôp) 'diogelu'r amgylchedd' o fewn y Gorchymyn drafft ac adnabod 'agenda'r polisi' fel bo'n addas.

- Ar hyn o bryd, nid yw testun Mater 6.2 o'r Gorchymyn drafft yn adlewyrchu ehangder y meysydd polisi a nodir yn benodol yn Strategaeth Amgylchedd Cymru o safbwynt ansawdd yr amgylchedd yn lleol. Os yw'r LCO yn mynd i alluogi'r Cynulliad i ddatblygu Mesurau sy'n fwy perthnasol i agenda polisi ar ansawdd yr amgylchedd yn lleol fel y nodir yn y WES, dylid rhoi ystyriaeth i ddiwygio Mater 6.2 yn y Gorchymyn neu ychwanegu Mater ychwanegol i gynnwys y geiriad perthnasol h.y. 'mannau gwyrdd' a 'tirwedd'. Fodd bynnag, mae ystyried cynigion ar gyfer diwygio'r Gorchymyn drafft yn ddibynnol i raddau helaeth ar y dehongliad o sgôp 'diogelu'r amgylchedd'.

- Mae'n aneglur a fyddai'n bosibl datblygu Mesurau addas ar gyfer materion mannau gwyrdd a thirwedd o fewn sgôp y Gorchymyn drafft , heb wneud diwygiadau perthnasoli Atodlen 5, Maes 8 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006: Cynllunio Gwlad a Thref .

- O safbwynt cryfhau rheolaeth dros lygredd, ystyrir bod Mater 6.2 yn ddigonol.

Y Materion a Eithriwyd (Cwestiwn 2 yn yr ymgynghoriad)

- Mae'r eithriadau yn nodi bod gan y Gorchymyn drafft y grym i alluogi'r Cynulliad i ddatblygu Mesurau o dan Mater 6.2 (ac eraill) ar feysydd polisi ehangach na'r rhai a nodir yn y Memorandwm Eglurhaol (Paragraffau 13, 14 a 15: Sgôp). Er enghraifft, nodir y gellid datblygu Mesurau o dan Mater 6.2 (Diogelu'r amgylchedd, yn cynnwys llygredd, aflonyddwch a sylweddau peryglus) o safbwynt rheoli harbyrau, dociau, pierau a llithrfeydd (Mater 15 yn y tabl) a'r defnydd o gerbydau modur oddi ar y ffordd (Mater 2 yn y tabl). Mae'n ofynnol bod yn glir ynghylch sgôp y gorchymyn mewn perthynas â diogelu'r amgylchedd morol, gan roi sylw arbennig i bolisi Morol yr UE a'r Mesur Morol sydd i ddod.

- Felly mae angen trafodaeth bellach ar sgôp y Gorchymyn drafft (cyfeirier at Gwestiynau 1 a 3) cyn y gellir asesu os yw'r materion eithriedig yn addas ai peidio. Byddai unrhyw ddiwygiadau i'r Gorchymyn drafft (a Mater 6.2 yn benodol) yn golygu ystyriaeth bellach o addasrwydd y materion eithriedig.

Cyngor Cefn Gwlad Cymru
Countryside Council for Wales
Medi 2007